

Warszawa, dnia 19 stycznia 2021 r.

DECYZJA

Organu Dyscyplinarnego II Instancji

Zarząd Polskiego Związku Szachowego w składzie :

1/ Radosław Jedynak - Przewodniczący,

2/ Artur Jakubiec

3/ Paweł Zaskalski

4/ Aleksander Sokólski

5/ Anna Mrozińska

6/ Łukasz Turlej

7/ Krzysztof Góra

8/ Kamila Kałużna

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2021 r. na posiedzeniu niejawnym za pośrednictwem internetu, a następnie zatwierdzeniu werdyktu w głosowaniu elektronicznym w dniu 19 stycznia 2021 r. sprawy przeciwko zawodniczce MUKS "Gambit" Międzyrzec Podlaski P██████████ W██████████, obwinionej o to, że w dniu 16 sierpnia 2020 r. na zawodach rangi międzynarodowej w rundzie IV turnieju w Ustroniu w grupie OPEN FIDE A korzystała w trakcie partii z pomocy zewnętrznej lub dopingu elektronicznego, tj. o przewinienie dyscyplinarne z § 11 pkt. 1. f) Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego, po rozpoznaniu Odwołania wniesionego przez przedstawiciela ustawowego Obwinionej od orzeczenia Komisji Wyróżnień i Dyscypliny Polskiego Związku Szachowego o nałożeniu kary dyscyplinarnej nr 1/10/2020 z dnia 06 października 2020 roku

działając na podstawie § 24 ust. 1 pkt 1 Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego w związku z art. 45 „b” ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie postanawia

zatwierdzić zaskarżone orzeczenie i zaskarżoną uchwałę utrzymać w mocy

UZASADNIENIE

Zaskarżoną uchwałą Komisja Wyróżnień i Dyscypliny Polskiego Związku Szachowego działając na zasadzie art. 7 w zw. z art. 17 pkt 11 w zw. z art.20 pkt 2 i inne i ustawie o sporcie po przeprowadzeniu postępowania dyscyplinarnego obwinioną P██████ W██████ uznała winną popełnienia zarzucanego czynu polegającego na tym, że w dniu 16 sierpnia 2020 r. na zawodach rangi międzynarodowej w rundzie IV turnieju w Ustroniu w grupie OPEN FIDE A korzystała w trakcie partii z pomocy zewnętrznej lub dopingu elektronicznego, tj. przewinienia dyscyplinarnego z § 11 pkt. 1. f) Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego i na podstawie § 11 pkt. 1. f) Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego orzekła w stosunku do Pani P██████ W██████ karę okresowej dyskwalifikacji w wymiarze dwóch lat.

Z rozstrzygnięciem tym nie zgadza się obwiniona, której przedstawiciel ustawowy pismem z daty 19.10.2020 r. złożył odwołanie, zawierające szereg wniosków dowodowych i formalnych, które zostały rozstrzygnięte w drodze osobnych orzeczeń.

Organ Dyscyplinarny II Instancji zważył, co następuje.

Wniesione odwołanie jest nieuzasadnione i nie może prowadzić do zmiany lub uchylecia zaskarżonej uchwały, z powodów niżej wskazanych.

Przed przedstawieniem szczegółowych rozważań Organ Dyscyplinary II Instancji widzi potrzebę bliższego wyjaśnienia reżimu prawnego, w ramach którego działa. Podstawą postępowania jest oczywiście Regulamin Dyscyplinary Polskiego Związku Szachowego, co nie zmienia faktu, że w wielu aspektach nie zawiera on stosownych regulacji szczegółowych związanych np. z takimi kwestiami jak np. ocena dowodów i kryteria takiej oceny. Problem, czy w odniesieniu do odpowiedzialności dyscyplinarnej można stosować *per analogiam* (a ściślej *per analogiam legis*) właściwe przepisy o odpowiedzialności karnej do rozstrzygnięcia pewnych kwestii nieuregulowanych w przepisach dyscyplinarnych został w doktrynie prawa rozstrzygnięty na rzecz uznania takiej możliwości (por. np. Z. Czeszejko, [w:] Z. Czeszejko, Z. Krzemiński, *Odpowiedzialność dyscyplinarna...*, s. 58–59; J.R. Kubiak, J. Kubiak, *Odpowiedzialność dyscyplinarna sędziów*, PS 1994, nr 4, s. 6; E. Zielińska, *Odpowiedzialność zawodowa...*, s. 161–165; Ł. Korożs, M. Sztorc, *Ustrój sądów powszechnych. Komentarz*, wyd. 2, Warszawa 2004, s. 160–161; K. Dudka, *Odpowiedzialność dyscyplinarna oraz zakres stosowania przepisów k.p.k. w postępowaniu dyscyplinarnym wobec nauczycieli akademickich*, „Studia Iuridica Lublinensia” 2007, t. IX, s. 16; P. Kardas, *Przewinienie dyscyplinarne o charakterze ciągłym*, „Rejent” 2010, nr specjalny, s. 111–112). Takie stanowisko można także uznać za utrwalone w judykaturze (por. uchwała SN w składzie 7 sędziów z 14 II 1967 r., RAD 42/66 z aprobowaną glosą A. Kaftala, Pal. 1967, nr 10–11, s. 58–63). Potrzebę analogicznego stosowania przepisów k.k. i k.p.k. w postępowaniu dyscyplinarnym uzasadnił Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinary w wyroku z 5 XI 2003 r., SNO 67/03, OSNSD 2003, nr 2, poz. 61, dotyczącym sprawy dyscyplinarnej sędziego, z tym że rozumowanie sądu można odnieść także do innych podmiotów podlegających odpowiedzialności dyscyplinarnej. W postępowaniu tym odpowiednie zastosowanie znajduje m.in. zasada trafnej reakcji sformułowana w art. 2 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. W odniesieniu do prawa dyscyplinarnego wymaga ona takiego ukształtowania postępowania, by do odpowiedzialności dyscyplinarnej został pociągnięty sprawca przewinienia dyscyplinarnego i aby trafnie zastosowano wobec niego środki przewidziane w prawie dyscyplinarnym. Nie można w tym miejscu również nie wspomnieć o utrwalonej już linii orzeczniczej Trybunału Konstytucyjnego, który z zasady demokratycznego państwa prawnego wyprowadza wniosek, że ustanowione w konstytucji gwarancje odnoszące się do prawa i postępowania karnego znajdują odpowiednie

zastosowanie do innych regulacji o charakterze represyjnym, w tym do odpowiedzialności dyscyplinarnej (Zob. orzeczenie TK z 26 IV 1995 r., K. 11/94, OTK 1995, cz. I, poz. 12, pkt III.6 uzasadn.; wyrok TK z 8 XII 1998 r., K. 41/97, OTK 1998, nr 7, poz. 117, pkt IV.2 uzasadn.; wyrok TK z 16 XI 1999 r., SK 11/99, OTK 1999, nr 7, poz. 158, pkt III.2 uzasadn.; wyrok TK z 11 IX 2001 r., SK 17/00, OTK 2001, nr 6, poz. 165, pkt III.2 uzasadn.; wyrok TK z 9 VII 2009 r., K 31/08, OTK-A 2009, nr 7, poz. 107, pkt III.2 uzasadn.).

Tyle tytułem wstępu. Odnosząc się z kolei do zarzutów odwołania należy dokonać ich selekcji na zarzuty natury formalnej i *stricte* merytorycznej. Te pierwsze co do zasady zostały już rozstrzygnięte innymi orzeczeniami tut. Organu, w związku z czym rozpoznaniu w chwili obecnej podlegają w zasadzie tylko zarzuty związane z trybem postępowania (wyłączenie jawności), możliwością obrony w postępowaniu, w tym brakiem przeprowadzenia rozprawy, nie dopuszczeniem pełnomocnika w osobie P [REDAKTOR] Dz [REDAKTOR] oraz brakiem wyłączenia Przewodniczącego od prowadzenia sprawy.

Przed odniesieniem się do tych zarzutów należy wskazać, że utrwalonym na gruncie procesu karnego jest stanowisko, że istotne dla Organu II Instancji są tylko takie uchybienia popełnione w toku postępowania pierwszoinstancyjnego, których stwierdzenie przez sąd (organ) odwoławczy powoduje określone konsekwencje procesowe w stosunku do zaskarżonego orzeczenia (zarządzenia) w postaci jego zmiany lub uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. Na stronie stawiającej zarzut spoczywa zatem ciężar wykazania istnienia związku przyczynowego między naruszeniem przepisów postępowania a wynikiem sprawy. Konieczne jest nie tylko wykazanie, że doszło do obrazy przepisów postępowania lub że miał miejsce błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, ale też że mogły one wpłynąć na treść rozstrzygnięcia, gdyż, co oczywiste, w tego typu uchybieniach nie każde takie naruszenie może oddziaływać na treść orzeczenia (por. T. Grzegorzcyk, J. Tylman, Polskie postępowanie karne, Warszawa 2009, wyd. 7, s. 792). W szczególności zaś zarzut pozbawienia prawa do czynnego udziału w postępowaniu może odnieść skutek wówczas, gdy stawiająca go strona wykaże, że zarzucane uchybienie uniemożliwiło jej dokonanie konkretnych czynności procesowych. Takiego wykazania w realiach niniejszej sprawy brak. Należy wskazać, że :

1. Obwiniona mimo niejawnego trybu postępowania miała zapewnioną realną możliwość wzięcia w postępowaniu czynnego udziału, złożenia wyjaśnień i dowodów na ich poparcie. Została prawidłowo pouczona o przysługujących jej prawach i obowiązkach strony. Nadto, jej klub MUKS „Gambit” Międzyrzecz Podlaski jest czynnym członkiem Polskiego Związku Szachowego, a sama zawodniczka regularnie bierze udział w turniejach międzynarodowych i centralnych, uzasadnione jest domniemanie, że znane są jej regulacje prawne, na podstawie których Związek działa, w tym jego statut i regulamin dyscyplinarny, bo znajomość tych dokumentów potwierdziła na etapie starania się o licencję PZSzach,
2. Obwiniona nie wskazuje w jakim zakresie w związku z takim a nie innym trybem procedowania jej prawo do obrony miałyby ucierpieć i w jaki sposób. W szczególności w jakim zakresie uniemożliwiono jej złożenie wniosków lub oświadczeń albo w jaki sposób ograniczono prawa. Względnie jakie dowody chciała przeprowadzić, ale jej to uniemożliwiono. W istocie rzeczy twierdzenia obwinionej są w tym zakresie gołosłowne.
3. W związku z uwagą jak w pkt 2 powyżej. Analiza treści odwołania wskazuje, że obwiniona dążyła przede wszystkim do konfrontacji ze świadkiem K [REDACTED] D [REDACTED], jednakże nie uwzględniła, że zeznania tego świadka nie są jedynymi, na których oparto orzeczenie skazujące. W aktach sprawy znajdują się dokumenty potwierdzające, że obwiniona :
  - a) skłamała Sędziom: IA (International Arbiter – najwyższa sędziowska klasa międzynarodowa) J [REDACTED] P [REDACTED] w obecności Sędziego IA M [REDACTED] W [REDACTED] i Prezesa Śląskiego Związku Szachowego Pana A [REDACTED] M [REDACTED] – odnośnie posiadanych urządzeń elektronicznych,
  - b) przyznała się, że posiada drugi telefon, przyznając ten fakt dwukrotnie, co potwierdzają oświadczenia świadków: IA J [REDACTED] P [REDACTED], IA P [REDACTED] B [REDACTED], J [REDACTED] F [REDACTED],
  - c) odmówiła okazania torebki, co potwierdzają zeznania świadków: IA M [REDACTED] W [REDACTED], J [REDACTED] F [REDACTED], Prezes Śląskiego Związku Szachowego – Pan A [REDACTED] M [REDACTED] i co stanowi bardzo poważne naruszenie przepisów gry w szachy, a w szczególności przepisów antydopingowych, o czym mowa w orzeczeniu nr 6

d) usiłowała opuścić salę gry, co potwierdzają zeznania świadków: IA M [REDACTED] W [REDACTED], J [REDACTED] F [REDACTED],

4. Obwiniona nie uwzględniła, że Organ I Instancji jest tworem kolegialnym, wydającym orzeczenie większością głosów. Żaden z członków nie może wstrzymać się od głosu, a co najwyżej może zaznaczyć „Zdanie odrębne” lub „Cum votum separatum” (por. § 18 ust. 7 Regulaminu). Fakt, że żaden z członków składu orzekającego tego nie uczynił, co wynika z akt sprawy, wskazuje, że zgadzają się z wydanym rozstrzygnięciem. Oceniając sprawę z tego punktu widzenia należy wskazać, że w takim układzie osobowym wyłączenie (lub nie) Przewodniczącego i tak nie wpłynęłoby na treść rozstrzygnięcia, co do treści którego pozostali członkowie składu orzekającego byli zgodni,
5. Za bezzasadnością wniosku o wyłączenie Przewodniczącego przemawia także i to, że wyłączenie sędziego od rozpoznania sprawy jest rozwiązaniem wyjątkowym. Stanowi ono odstępstwo od reguły, że każdy sędzia jest władny do orzekania w sprawie należącej do właściwości sądu, w którym orzeka. Odstępstwo to powinno obejmować wyłącznie nadzwyczajne sytuacje, które silnie przemawiają za koniecznością powstrzymania się sędziego od udziału w danej sprawie. Sąd nie może być bowiem niejako „zakładnikiem” strony, która według własnej oceny, często subiektywnej, miałaby decydować o tym, czy niejako „zgadza się” być sądzoną przez konkretną osobę. Przewodniczący Komisji został mianowany na swoje stanowisko i powołany do pełnienia swej statutowej funkcji,
6. Powody, dla których nie dopuszczono do udziału w postępowaniu w charakterze obrońcy P [REDACTED] Dz [REDACTED], zostały szczegółowo wyłożone w osobnym orzeczeniu uzasadniającym pozostawienie bez biegu wniesionego przez tę osobę pisma z „uzupełnieniem” odwołania, toteż zbędne jest ich przytaczanie w tym miejscu.

Z kolei co do meritum analiza zarzutów i uzasadnienia odwołania bezspornie wskazuje, że w zasadzie w całości koncentruje się ona wokół zarzutu naruszenia przez Organ I Instancji zasady swobodnej oceny dowodów, przez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny materiału dowodowego, z konsekwencją w postaci błędu w ustaleniach faktycznych. Organ II Instancji uwzględnił, że zasada swobodnej oceny dowodów oczywiście nie oznacza oczywiście dowolności tej oceny. Jest to ocena, która uwzględniać musi kryteria

obiektywne (logika, wiedza, doświadczenie życiowe) i która podlega kontroli procesowej w trybie odwoławczym, a organ w uzasadnieniu decyzji procesowej musi wyjaśnić swe stanowisko. Swobodne przekonanie Organu musi być oparte na całokształcie okoliczności ujawnionych w toku postępowania. Oznacza to, że Organ rozważyć musi wszystko to, co było przedmiotem przewodu i nie może wybierać poszczególnych fragmentów przeprowadzonych dowodów oderwanych od całości, lecz ma rozważyć każdy szczegół, a także jego znaczenie oraz stosunek do wszystkich będących w związku okoliczności. Dlatego też ustalenia faktyczne orzeczenia tylko wtedy nie wykraczają poza ramy swobodnej oceny dowodów, gdy poczynione zostały na podstawie wszechstronnej analizy przeprowadzonych dowodów, których ocena nie wykazuje błędów natury faktycznej czy logicznej, zgodna jest ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz prowadzi do sędziowskiego przekonania, odzwierciedleniem którego jest uzasadnienie orzeczenia (vide wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 września 1974 r., II KR 114/74, OSNKW 1975/2/28, Lex 18929). Przekonanie Organu orzekającego o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje uzasadnione, gdy jest wyczerpujące i logiczne – z uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego umotywowane w uzasadnieniu orzeczenia (por. też wyrok Sądu Najwyższego z 03 marca 1998 roku, V KKN 104/98, Prokuratura i Prawo 1999/2/6, LEX 35095; wyrok Sądu Najwyższego z 28 kwietnia 1997 roku, IV KKN 58/97, Prokuratura i Prawo 1997/11/1, LEX 31393).

Organ I Instancji podczas orzekania wziął pod uwagę wszystkie te kryteria. Przypomnieć należy w tym miejscu ugruntowane orzecznictwo Sądu Najwyższego, iż zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia jest tylko wówczas słuszny, gdy zasadność ocen i wniosków, wyprowadzonych przez Organ orzekający z okoliczności ujawnionych w toku przewodu sądowego nie odpowiada prawidłowości logicznego rozumowania. Zarzut ten nie może jednak sprowadzać się do samej polemiki z ustaleniami organu, wyrażonymi w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, lecz do wykazania, jakich konkretnych uchybień w zakresie zasad logicznego rozumowania dopuścił się organ w ocenie zebranego materiału dowodowego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 marca 1975 roku, II Kr 355/74, OSNPG 1075/9/83, LEX nr 16881). Takich konkretnych zarzutów odwołanie jednak nie zawiera. Organ I Instancji wskazał, na jakich dowodach oparł swoje ustalenia i dlaczego ocenił je w taki, a nie inny sposób. Obwiniona nie wykazuje

konkretnych błędów w samym sposobie dochodzenia do określonych ocen, przemawiających w zasadniczy sposób przeciwko dokonanemu rozstrzygnięciu.

Organ I Instancji w pisemnych motywach uchwały należycie uzasadnił swoje stanowisko, wskazując przy tym fakty, jakie uznał za udowodnione, na jakich oparł się dowodach. Ustalenia faktyczne dokonane przez ten organ nie zostały skutecznie zakwestionowane, a ich poprawność zdyskwalifikowana. Obwiniona nie wykazała, że w procesie dochodzenia do nich Organ pominął istotne w sprawie dowody (skoro takowych obwiniona nie zgłosiła, mimo możliwości), sporządził uzasadnienie niezrozumiałe, nadmiernie lapidarne, wewnątrznie sprzeczne bądź sprzeczne z regułami logicznego rozumowania, wyłączające możliwość merytorycznej oceny kontrolno-odwoławczej. Obwiniona nie wykazała także, że Organ I Instancji – oceniając dowody – naruszył zasady logicznego rozumowania, nie uwzględnił przy ich ocenie wskazań wiedzy oraz doświadczenia życiowego. Organ I Instancji wykorzystał w postępowaniu wszelkie istniejące możliwości dowodowej weryfikacji tez wniosku o ukaranie, zapewnił obwinionej możliwość obrony, w granicach niezbędnych dla ustalenia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia kwestii sprawstwa, winy, kwalifikacji prawnej przypisanego czynu, a w końcowym rezultacie dla rozstrzygnięcia o prawnej odpowiedzialności obwinionej. Z uwagą i niezbędną szczegółowością Organ uwzględnił zebrane w sprawie dowody i prawidłowo je ocenił. Wreszcie w wyczerpującym uzasadnieniu pisemnym orzeczenia, sporządzonym starannie i z dbałością o uwzględnienie i szczegółową analizę wszelkich faktów w sprawie istotnych, Organ poddał wszechstronnej analizie logicznej zebrane dowody, w sposób w pełni przekonywający oraz zgodny ze wskazaniami wiedzy i życiowego doświadczenia, przedstawiając, na jakich przesłankach faktycznych i prawnych oparł swoje własne przekonanie odnośnie wiarygodności tych dowodów, które Sąd włączył do faktycznej podstawy orzeczenia.

W związku z powyższym Organ Dyscyplinarny II Instancji stwierdza, że orzeczenie Organu I Instancji wbrew zarzutom odwołania w całości odpowiada prawu, z powodów szczegółowo wskazanych w jego uzasadnieniu, co czyni bezzasadnym wniesiony środek odwoławczy.

Pouczenie :

Orzeczenie organu dyscyplinarnego II instancji jest prawomocne (§ 27 Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego)

Członek Zarządu Robert Siekanka wyłączył się z głosowania nad decyzją II instancji z uwagi na to, że brał udział w procedowaniu w I instancji.

Członkowie Zarządu: Kamila Kałużna, Krzysztof Góra i Łukasz Turlej zgłosili zdanie odrębne od decyzji.

Warszawa, dnia 19 września 2021 r.

ORZECZENIE nr 1

Zarząd Polskiego Związku Szachowego stanowiące interpretację przepisów wewnętrznych

Zarząd Polskiego Związku Szachowego w składzie :

1/ Radosław Jedynak - Przewodniczący,

2/ Artur Jakubiec

3/ Paweł Zaskalski

4/ Aleksander Sokólski

5/ Anna Mrozińska

6/ Łukasz Turlej

7/ Krzysztof Góra

8/ Kamila Kałużna

9/ Robert Siekanka wyłączył się z postępowania z powodu, iż orzekał w I instancji i przekazał swój głos Prezesowi PZSzach – Radosławowi Jedynakowi – załącznik nr 1

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2021 r. na posiedzeniu niejawnym za pośrednictwem internetu wniosku Komisji Wyróżnień i Dyscypliny Polskiego Związku Szachowego z daty 06 października 2021 r., do której wpłynęło zawiadomienie Sędziego Głównego Grupy A i B Turnieju Międzynarodowego pn. Śląski Festiwal Szachowy – Szachy Łączą Pokolenia – Grupa A (Open Fide) organizowanego w Ustroniu w dniach 15 – 21 sierpnia 2020 r. o podejrzeniu popełnienia przez zawodniczkę MUKS "Gambit" Międzyrzec Podlaski P [REDACTED] W [REDACTED] czynu polegającego na korzystaniu w rundzie IV turnieju w trakcie partii z pomocy zewnętrznej lub dopingu elektronicznego, tj. o przewinienie dyscyplinarne z § 11 pkt. 1. f) Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego, o dokonanie interpretacji zapisów :

1. § 31 pkt 8 statutu Polskiego Związku Szachowego, zgodnie z którym w przypadku podejrzeń o doping elektroniczny (nieodzwolona pomoc z wykorzystaniem środków łączności i komputera) sprawy w pierwszej Instancji rozpoznaje Komisja ds. Dopingu Elektronicznego, a w drugiej instancji Zarząd PZSzach,
2. § 5 ust. 2 lit. „e” i „f” Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego, zgodnie z którymi do orzekania w sprawach dyscyplinarnych w I instancji uprawnione są :
  - a) Komisja ds. Dopingu Elektronicznego - w przypadku podejrzeń o doping elektroniczny,
  - b) Komisja Wyróżnień i Dyscypliny PZSzach w stosunku do wszystkich osób fizycznych i prawnych w Związku - jeżeli przewinienie dyscyplinarne nastąpiło na zawodach centralnych lub międzynarodowych,

działając na podstawie § 26 pkt 3 statutu Polskiego Związku Szachowego postanawia :

7. dokonać interpretacji powołanych przepisów w ten sposób, że stwierdzić, że postępowanie dyscyplinarne w przypadku podejrzeń o doping elektroniczny, jeżeli przewinienie dyscyplinarne nastąpiło na zawodach centralnych lub międzynarodowych, prowadzi jako Organ I Instancji Komisja Wyróżnień i Dyscypliny Polskiego Związku Szachowego.

UZASADNIENIE

Do Komisji Wyróżnień i Dyscypliny Polskiego Związku Szachowego wpłynęło zawiadomienie Sędziego Głównego Grupy A i B Turnieju Międzynarodowego pn. Śląski Festiwal Szachowy – Szachy Łączą Pokolenia – Grupa A (Open Fide) organizowanego w Ustroniu w dniach 15 – 21 sierpnia 2020 r. o podejrzeniu popełnienia przez zawodniczkę MUKS "Gambit" Międzyrzec Podlaski P [REDAKTOWANO] W [REDAKTOWANO] czynu polegającego na korzystaniu w rundzie IV turnieju w trakcie partii z pomocy zewnętrznej lub dopingu elektronicznego, tj. o przewinienie dyscyplinarne z § 11 pkt. 1. f) Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego. Stosownie do wewnętrznych przepisów Związku , tj. :

1. § 31 pkt 8 statutu Polskiego Związku Szachowego - w przypadku podejrzeń o doping elektroniczny (niedozwolona pomoc z wykorzystaniem środków łączności i komputera) sprawy w pierwszej Instancji rozpoznaje Komisja ds. Dopingu Elektronicznego, a w drugiej instancji Zarząd PZSzach,
2. § 5 ust. 2 lit. „e“ i „f“ Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego - do orzekania w sprawach dyscyplinarnych w I instancji uprawnione są :
  - a) Komisja ds. Dopingu Elektronicznego - w przypadku „*podejrzeń o doping elektroniczny*”,
  - b) Komisja Wyróżnień i Dyscypliny PZSzach - w stosunku do wszystkich osób fizycznych i prawnych w Związku, „*jeżeli przewinienie dyscyplinarne nastąpiło na zawodach centralnych lub międzynarodowych*”.

W przedstawionej sprawie zawodniczki P██████ W██████ inkryminowane przewinienie polega na podejrzeniu stosowania dopingu elektronicznego (co wskazuje na właściwość Komisji ds. Dopingu Elektronicznego) i zgodnie z treścią zawiadomienia miałyby zostać popełnione Turnieju Międzynarodowego pn. Śląski Festiwal Szachowy – Szachy Łączą Pokolenia – Grupa A (Open Fide), czyli na zawodach mających status zarówno „centralnych”, jak i zarazem „międzynarodowych” (co wskazuje na właściwość Komisji Wyróżnień i Dyscypliny PZSzach). W tych okolicznościach konieczne jest rozstrzygnięcie kwestii kompetencyjnej, powstałej na gruncie powyższych przepisów. Rozstrzygnięcie leży w gestii Zarządu PZSzach, z uwagi na treść § 26 pkt 3 statutu Polskiego Związku Szachowego, zgodnie z którym do kompetencji Zarządu należy także „interpretacja statutu i regulaminów oraz przepisów wewnętrznych”.

Zarząd PZSzach zważył, co następuje.

Punktem wyjścia jest stwierdzenie, że nie ma sprzeczności pomiędzy zapisami ustalającymi właściwość Komisji ds. Dopingu Elektronicznego (w przypadku „*podejrzeń o doping elektroniczny*”) oraz Komisji Wyróżnień i Dyscypliny PZSzach (w odniesieniu do wszystkich osób fizycznych i prawnych w Związku, „*jeżeli przewinienie dyscyplinarne nastąpiło na zawodach centralnych lub międzynarodowych*”). Przyjęcie, że taka sprzeczność

istnieje jest nie do pogodzenia z założeniem tzw. racjonalnego prawodawcy (racjonalności prawodawstwa), które jest powszechnie uznanym założeniem stojącym u podstaw teorii i praktyki prawoznawstwa (L. Pszczołkowski, *Racjonalne prawodawstwo*, [w:] B. Hołyst, R. Hauser (red.), *Wielka encyklopedia prawa*, t. VII, Fundacja ubi societas, ibi ius, Warszawa 2014, s. 365). Racjonalność prawodawcy jest oczywistą dyrektywą dogmatyki prawa, a zgodnie z tą interpretacją racjonalny prawodawca jest pojmowany jako wyznacznik reguł metodologicznych rządzących interpretacją prawniczą. Dokonując interpretacji w/w zapisów należy zatem przyjąć założenie, że uchwalając statut PZSzach oraz Regulamin Dyscyplinarny PZSzach, intencją prawodawcy było stworzenie wzajemnie spójnych, komplementarnych i wzajemnie się uzupełniających reguł postępowania w sprawach dyscyplinarnych.

Przechodząc do szczegółowej analizy przedmiotowych zapisów zdaniem Zarządu PZSzach pomiędzy zapisami, że w I Instancji w postępowaniu dyscyplinarnym właściwa pozostaje :

1. Komisja ds. Dopingu Elektronicznego - w przypadku „*podejrzeń o doping elektroniczny*”,
2. Komisja Wyróżnień i Dyscypliny PZSzach - w stosunku do wszystkich osób fizycznych i prawnych w Związku, „*jeżeli przewinienie dyscyplinarne nastąpiło na zawodach centralnych lub międzynarodowych*”,

istnieje zależność na zasadzie „*przepis ogólny – przepis szczególny*”, lub inaczej : „*zasada – wyjątek od zasady*”. Innymi słowy – zasadą winno być przyjęcie, że w sprawach przewinień polegających na stosowaniu dopingu elektronicznego właściwa jest Komisja ds. Dopingu Elektronicznego, ale jeżeli tego typu przewinienie zostało popełnione na zawodach centralnych lub międzynarodowych”, właściwa jest Komisja Wyróżnień i Dyscypliny PZSzach.

Potwierdzeniem takiego toku rozumowania jest kilka okoliczności. Przede wszystkim systemowa wykładnia przepisów Regulaminu. Wykładnia systemowa polega na ustalaniu właściwego znaczenia przepisu prawa na podstawie jego usytuowania w analizowanym akcie prawnym (ew. szerzej : w systemie prawa). Wykładnia ta opiera się na założeniu, że miejsce przepisu w danym akcie prawnym nie jest przypadkowe, lecz wynika z racjonalnego działania prawodawcy. Dyrektywy wykładni systemowej nakazują także brać pod uwagę przy

interpretacji danego przepisu jego miejsce w tzw. systematyce zewnętrznej aktu prawnego, w którym przepis ten się znajduje. Działanie ww. reguły interpretacyjnej można zaobserwować na przykładzie art. 148 §1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553, ze zm., dalej „kk”), zgodnie z którym kto zabija człowieka podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 8, karze 25 lat pozbawienia wolności albo karze dożywotniego pozbawienia wolności. Stosownie zaś do art. 148 §4 kk, kto zabija człowieka „pod wpływem silnego wzburzenia usprawiedliwionego okolicznościami”, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10. W rezultacie art. 148 §4 kk, jako norma szczególna w stosunku do normy ogólnej wyrażonej w art. 148 §1 kk, uchyla stosowanie art. 148 §1 kk do przypadków wskazanych w przepisie szczególnym, czyli przypadków popełnienia zabójstwa w tzw. afekcie.

Odnosząc te uwagi do realiów niniejszej sprawy należy zwrócić uwagę na układ przepisów zastosowany w § 5 ust. 2 Regulaminu Dyscyplinarnego – otóż :

1. najpierw (§ 5 ust. 2 lit. „e”) wskazano na właściwość Komisji ds. Dopingu Elektronicznego w przypadku podejrzeń o doping elektroniczny,
2. a dopiero poniżej (§ 5 ust. 2 lit. „f”) wskazano na właściwość Komisji Wyróżnień i Dyscypliny PZSzach w stosunku do wszystkich osób fizycznych i prawnych w Związku, jeżeli przewinienie dyscyplinarne nastąpiło na zawodach centralnych lub międzynarodowych.

W takim zaś wypadku zastosowanie znajduje jedna z podstawowych zasad wykładni, tj. zasada *lex specialis derogat legi generali* (norma szczególna uchyla normę ogólną).

Niezależnie do analogicznych wniosków należy dojść kierując się kolejną zasadą obowiązującą w wykładni przepisów, a odwołującą się do ich czasowego wprowadzania w życie (zasada *lex posteriori derogat legi priori* - przepis później wydany uchyla przepis wcześniej wydany). Niewątpliwie zaś kolejność uchwalania analizowanych aktów prawnych jest taka, że najpierw uchwalono statut PZSzach, a dopiero w dalszej kolejności Regulamin Dyscyplinarny. Kierując się tą zasadą uzyskuje się analogiczne rozwiązanie, jak przedstawione na wstępie, a mianowicie, że w rozpoznawanej sprawie przede wszystkim

winno znaleźć unormowanie zamieszczone w akcie później uchwalonym, a ten wskazuje na właściwość Komisji Wyróżnień i Dyscypliny PZSzach w stosunku do wszystkich osób fizycznych i prawnych w Związku, jeżeli przewinienie dyscyplinarne nastąpiło na zawodach centralnych lub międzynarodowych. Zasada ta znajduje zastosowanie, albowiem spełniony jest warunek, że *lex posterior* nie jest hierarchicznie niższa od *legi priori* - pomiędzy przepisami statutu i regulaminu dyscyplinarnego na występuje bowiem relacja nadrzędności i podrzędności. Status regulaminu dyscyplinarnego i jego ranga jest podkreślona przez ustawę, albowiem zgodnie z art. 45b ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie odpowiedzialność dyscyplinarna w ramach polskiego związku sportowego cyt. „*jest realizowana na zasadach określonych w regulaminie dyscyplinarnym*”.

Wreszcie potwierdzeniem zasadności takich a nie innych wniosków, są wyniki wykładni funkcjonalnej. Wykładnia ta polega na ustalaniu znaczenia przepisu w oparciu o przesłanki, które decydują o funkcji danego aktu prawnego, a w konsekwencji także zawartych w nim przepisów. W toku wykładni funkcjonalnej należy zatem brać pod uwagę przede wszystkim cel danej regulacji prawnej (tzw. *ratio legis*), a zatem skutki, jakie zgodnie z zamierzeniem prawodawcy, ma ona osiągnąć. Zarząd PZSzach jest powoływany do wykonywania zadań statutowych Związku i w związku z tym ma wyłączne uprawnienie do powoływania stosownych komisji i ustalania zasad ich działania (§ 26 pkt 5-7 statutu PZSzach). W tym celu powołana została m.in. Komisja Wyróżnień i Dyscypliny PZSzach będąca w założeniu tworem kolegialnym do prowadzenia spraw dyscyplinarnych także i przede wszystkim o wyższym ciężarze gatunkowym, tj. związanych z przewinieniami na zawodach centralnych lub międzynarodowych bez względu na charakter takiego przewinienia, tj. w szczególności bez ograniczenia, że mowa o konkretnym typie przewinienia (polegającym na stosowaniu dopingu elektronicznego). Zarząd PZSzach miał i ma na względzie, że w tego typu sprawach tryb postępowania jest bardziej rozbudowany, poza tym zgodnie z zasadą *LEGE NON DISTINGUENTE nec nostrum est distinguere* – tam, gdzie ustawa nie rozróżnia, nie naszą jest rzeczą wprowadzać rozróżnienie. Wreszcie niejako „nadrzędny” status Komisji Wyróżnień i Dyscypliny PZSzach (nad Komisją do Spraw Dopingu Elektronicznego) wynika wprost z postanowień statutu PZSzach, a konkretnie z zapisu przyznającego tej właśnie Komisji prawa do „*upoważnienia innych komisji PZSzach do orzekania jako pierwsza instancja w zakresie spraw właściwych dla danej komisji*” (por. § 31

ust. 5 statutu PZSzach). I finalnie wskazać należy, że Komisja ds. Dopingu Elektronicznego nie została nigdy powołana za żadnej kadencji.

W związku z powyższym orzeczono jak na wstępie.

Pouczenie :

Orzeczenie niniejsze nie podlega zaskarżeniu

Warszawa, dnia 19 stycznia 2021 r.

ORZECZENIE nr 2

Organu Dyscyplinarnego II Instancji

Zarząd Polskiego Związku Szachowego w składzie :

1/ Radosław Jedynak - Przewodniczący,

2/ Artur Jakubiec

3/ Paweł Zaskalski

4/ Aleksander Sokólski

5/ Anna Mrozińska

6/ Łukasz Turlej

7/ Krzysztof Góra

8/ Kamila Kałużna

9/ Robert Siekanka wyłączył się z postępowania z powodu, iż orzekał w I instancji i przekazał swój głos Prezesowi PZSzach – Radosławowi Jedynakowi – załącznik nr 1

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2021 r. na posiedzeniu niejawnym za pośrednictwem internetu sprawy przeciwko zawodniczce MUKS "Gambit" Międzyrzec Podlaski P [REDACTED] W [REDACTED], obwinionej o to, że w dniu 16 sierpnia 2020 r. na zawodach rangi międzynarodowej w rundzie IV turnieju w Ustroniu w grupie OPEN FIDE A korzystała w trakcie partii z pomocy zewnętrznej lub dopingu elektronicznego, tj. o przewinienie dyscyplinarne z § 11 pkt. 1. f) Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego, prowadząc postępowanie na skutek Odwołania wniesionego przez przedstawiciela ustawowego Obwinionej od orzeczenia Komisji Wyróżnień i Dyscypliny Polskiego Związku Szachowego o nałożeniu kary dyscyplinarnej nr 1/10/2020 z dnia 06 października 2020 roku,

działając na podstawie § 26 ust. 2 Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego w związku z art. 45 „b” ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie postanawia przeprowadzić uzupełniające postępowanie dowodowe poprzez dopuszczenie z urzędu dowodu z dokumentu stanowiącego :

1. odpis pełny z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego dla podmiotu KANCELARIA EKSPERTÓW PRAWA KARNEGO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Lublinie (nr wpisu w KRS 0000742216, nr NIP 7123373015, nr REGON 38088948200000) – na okoliczność ustalenia formy prawnej działalności gospodarczej prowadzonej przez ten podmiot, a także ustalenia, że jedyną osobą wchodzącą w skład zarządu, czyli organu jedynie uprawnionego do jej reprezentacji (art. 38 k.c.) jest jednoosobowy zarząd, w skład którego wchodzi P██████████ Sz██████████ jako Prezes Zarządu,
2. sprawozdanie Sędziowskie z daty 23 sierpnia 2007 r. dotyczące wydarzenia pn. XVIII Międzynarodowy Festiwal Szachowy im. Józefa Kochana Turniej B zorganizowanego przez klub Hetman Politechnika Koszalińska (załącznik nr 2) – na okoliczność wykluczenia zawodnika P██████████ Dz██████████ z Turnieju na skutek stwierdzenia posługiwania się przez tegoż zawodnika niedozwoloną pomocą w postaci programu szachowego „Rybka” co stanowi naruszenie punktów 12.1 i 12.2 Przepisów gry FIDE, zweryfikowania wyników partii rozegranych przez tego zawodnika, uzasadnienia takiego postąpienia,

UZASADNIENIE

Stosownie do § 26 ust. 2 Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego w związku z art. 45 „b” ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie Organ dyscyplinarny II instancji rozpoznaje sprawę na podstawie materiału dowodowego zebranego w I instancji (ust. 1), natomiast w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się przeprowadzenie postępowania uzupełniającego przez organ dyscyplinarny II instancji (ust. 2). Taki uzasadniony wypadek zachodzi w niniejszej sprawie, z powodów niżej wskazanych.

Zarząd Polskiego Związku Szachowego prowadzi jako Organ dyscyplinarny II instancji sprawę przeciwko zawodniczce MUKS "Gambit" Międzyrzec Podlaski P██████ W██████, obwinionej o to, że w dniu 16 sierpnia 2020 r. na zawodach rangi międzynarodowej i centralnej w rundzie IV turnieju w Ustroniu w grupie OPEN FIDE A korzystała w trakcie partii z pomocy zewnętrznej lub dopingu elektronicznego, tj. o przewinienie dyscyplinarne z § 11 pkt. 1. f) Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego, w związku z Odwołaniem wniesionym przez przedstawiciela ustawowego Obwinionej od orzeczenia Komisji Wyróżnień i Dyscypliny Polskiego Związku Szachowego o nałożeniu kary dyscyplinarnej nr 1/10/2020 z dnia 06 października 2020 roku. Jednym z zarzutów wniesionego odwołania jest zarzut „niedopuszczenia (do udziału w postępowaniu w charakterze obrońcy – przyp. Zarząd PZSzach) pełnomocnika Pana P██████ Dz██████ spełniającego wszystkie proceduralne wymogi”. Tymczasem :

Po pierwsze. Stosownie do § 15 ust. 3 Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego Obwiniony może mieć obrońcę, którym może być „*tylko osoba fizyczna*”. Tymczasem wszelkie pisma pochodzące od wskazanej osoby zawierały wyraźne wskazanie, że podmiotem, od którego one pochodzą, jest osoba prawna (spółka kapitałowa prawa handlowego), tj. KANCELARIA EKSPERTÓW PRAWA KARNEGO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Lublinie (nr wpisu w KRS 0000742216, nr NIP 7123373015, nr REGON 38088948200000), w której imieniu działa P██████ Dz██████ jako cyt. „Właściciel”. Jest to nieporozumienie, albowiem :

a) osoba prawna, jaką jest spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, posiada oczywiście własną zdolność prawną i zdolność do czynności prawnej, co jednak nie oznacza, że sama posiada tzw. zdolność sądową (legitymację procesową), tj. zdolność do występowania w niniejszym postępowaniu dyscyplinarnym w charakterze pełnomocnika strony,

b) niezależnie i tak należy wskazać, że stosownie do przepisu art. 38 k.c. osoba prawna działa przez swoje organy w sposób przewidziany w ustawie i opartym na niej statucie. Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem działanie osób fizycznych wchodzących w skład organu osoby prawnej tylko wówczas uważane jest za jej działanie, jeżeli osoby te występują w konkretnej sprawie w sposób wyraźny lub dorozumiany jako organ i działają w granicach jego kompetencji wynikającej z przepisów o ustroju tej osoby prawnej. W konsekwencji należy

przyjąć, że czynność prawna dokonana przez osoby fizyczne niewchodzące w skład organu osoby prawnej nie może wywołać skutku dla tej osoby i jako sprzeczna z art. 38 k.c. jest zawsze nieważna (tak też Sąd Najwyższy w orzeczeniach z dnia 17 sierpnia 1988 r., III CZP 62/88, opubl. w OSNC 1989, Nr 4, poz. 65, z dnia 6 marca 1991 r. III CZP 8/91, opubl. w OSNC 1991, Nr 7, poz. 94, z dnia 26 sierpnia 1999 r. III CKN 682/98, nie publ.). Odnosząc te uwagi do realiów niniejszej sprawy należy wskazać, że stosownie do oficjalnych danych ujawnionych w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego jedyną osobą wchodzącą w skład zarządu, czyli organu jedynie uprawnionego do reprezentacji (art. 38 k.c.) spółki, o której mowa, jest jednoosobowy zarząd, w skład którego wchodzi P [REDAKTOR] Sz [REDAKTOR] jako Prezes Zarządu. Organem jedynie uprawnionym do reprezentacji spółki z o.o. jest zarząd (art. 201 § 1 ks.h.), natomiast prawo to nie przysługuje jej wspólnikowi. Oznacza to, że Pan P [REDAKTOR] Dz [REDAKTOR] nie ma żadnych uprawnień do reprezentowania przedmiotowej spółki, tym bardziej, że w rejestrze nie ujawniono także wpisów prokury na jego rzecz (art. 109¹ k.c.).

Po drugie. Zupełnie niezależnie stosownie do § 15 ust. 3 Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego Obwiniony może mieć obrońcę, którym może być tylko osoba fizyczna, będąca aktywnym uczestnikiem życia szachowego w Polsce, wybrana przez obwinionego i dopuszczona przez przewodniczącego organu orzekającego do czynności obrończych, ale z zastrzeżeniem, że jest to osoba „godna zaufania”. Tymczasem, o czym Organ II Instancji ma wiedzę z urzędu, wskazana osoba takiej rękojmi nie daje. Jak bowiem wynika z dopuszczonego jako dowód w niniejszym postępowaniu dokumentu stanowiącego Sprawozdanie Sędziowskie z daty 23 sierpnia 2007 r. (załącznik nr 2) dotyczące wydarzenia pn. XVIII Międzynarodowy Festiwal Szachowy im. Józefa Kochana Turniej B zorganizowanego przez klub Hetman Politechnika Koszalińska, doszło w trakcie tych zawodów do wykluczenia zawodnika P [REDAKTOR] Dz [REDAKTOR] z turnieju na skutek stwierdzenia posługiwania się przez tegoż zawodnika niedozwoloną pomocą w postaci programu szachowego „Rybka” co stanowi naruszenie punktów 12.1 i 12.2 Przepisów gry FIDE oraz zweryfikowania przez sędziego głównego zawodów wyników partii rozegranych przez tego zawodnika na porażki. Zdaniem Organu II Instancji niepożądana i niemożliwa do zaakceptowania byłaby sytuacja, że osobę obwinioną w postępowaniu dyscyplinarnym o popełnienie czynu polegającego na stosowaniu dopingu elektronicznego reprezentowałaby osoba, która swego czasu była obwiniona o dokładnie ten sam czyn.

W związku z powyższym orzeczono jak na wstępie.

Pouczenie :

Orzeczenie organu dyscyplinarnego II instancji jest prawomocne (§ 27 Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego)

Warszawa, dnia 19 stycznia 2021 r.

ORZECZENIE nr 3

Organu Dyscyplinarnego II Instancji

Zarząd Polskiego Związku Szachowego w składzie :

1/ Radosław Jedynak - Przewodniczący,

2/ Artur Jakubiec

3/ Paweł Zaskalski

4/ Aleksander Sokólski

5/ Anna Mrozińska

6/ Łukasz Turlej

7/ Krzysztof Góra

8/ Kamila Kałużna

9/ Robert Siekanka wyłączył się z postępowania z powodu, iż orzekał w I instancji i przekazał swój głos Prezesowi PZSzach – Radosławowi Jedynakowi – załącznik nr 1

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2021 r. na posiedzeniu niejawnym sprawy przeciwko zawodniczce MUKS "Gambit" Międzyrzec Podlaski P [REDAKTOWANO] W [REDAKTOWANO], obwinionej o to, że w dniu 16 sierpnia 2020 r. na zawodach rangi międzynarodowej w rundzie IV turnieju w Ustroniu w grupie OPEN FIDE A korzystała w trakcie partii z pomocy zewnętrznej lub dopingu elektronicznego, tj. o przewinienie dyscyplinarne z § 11 pkt. 1. f) Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego, prowadząc postępowanie na skutek Odwołania wniesionego przez przedstawiciela ustawowego Obwinionej od orzeczenia Komisji Wyróżnień i Dyscypliny Polskiego Związku Szachowego o nałożeniu kary dyscyplinarnej nr 1/10/2020 z dnia 06 października 2020 roku,

działając na podstawie § 26 ust. 2 Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego w związku z art. 45 „b” ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie postanawia :

1. oddalić jako niezasadniony zawarty w odwołaniu z daty 19.10.2020 r. wniosek o wyłączenie z udziału w postępowaniu Przewodniczącego Komisji Wyróżnień i Dyscypliny Polskiego Związku Szachowego w osobie R [REDACTED] K [REDACTED],
2. z uwagi na treść pkt 1 powyżej oddalić jako bezprzedmiotowe wnioski dowodowe złożone dla poparcia tego wniosku w postaci skanów rozmów na portalu społecznościowym Facebook (załączniki nr 1, 2, 3, 5 Odwołania).

UZASADNIENIE

Zarząd Polskiego Związku Szachowego prowadzi jako Organ dyscyplinarny II instancji sprawę przeciwko zawodniczkce MUKS "Gambit" Międzyrzec Podlaski P [REDACTED] W [REDACTED], obwinionej o to, że w dniu 16 sierpnia 2020 r. na zawodach rangi międzynarodowej w rundzie IV turnieju w Ustroniu w grupie OPEN FIDE A korzystała w trakcie partii z pomocy zewnętrznej lub dopingu elektronicznego, tj. o przewinienie dyscyplinarne z § 11 pkt. 1. f) Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego, w związku z Odwołaniem wniesionym przez przedstawiciela ustawowego Obwinionej od orzeczenia Komisji Wyróżnień i Dyscypliny Polskiego Związku Szachowego o nałożeniu kary dyscyplinarnej nr 1/10/2020 z dnia 06 października 2020 roku.

W treści odwołania, o którym mowa, został zawarty wniosek (str. 4 odwołania in fine) o wyłączenie z udziału w postępowaniu Przewodniczącego Komisji Wyróżnień i Dyscypliny Polskiego Związku Szachowego w osobie Pana R [REDACTED] K [REDACTED] – cyt. „wnosimy również o wyłączenie Przewodniczącego w całości z postępowania, ponieważ nie jest osobą godną zaufania, a swoją postawą godzi w dobre imię Polskiego Związku Szachowego co wyczerpał swoim postępowaniem w w/w sprawie“.

Organ Dyscyplinarny II Instancji zważył co następuje.

Wniosek jest oczywiście nieuzasadniony albowiem nie uwzględnia, że postępowanie przed Komisją Wyróżnień i Dyscypliny Polskiego Związku Szachowego nie toczy się, zostało bowiem zakończone zaskarżoną uchwałą. W chwili obecnej postępowanie jest prowadzone przez organ dyscyplinarny II instancji, stosownie do § 22 ust. 1 Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego. Okoliczność ta ma znaczenie, bowiem instytucja wyłączenia członka organu dyscyplinarnego jest skonstruowana w taki sposób, że można żądać wyłączenia sędziego od rozpoznania konkretnej sprawy (zgodnie z § 17 ust. 3 Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego jeżeli zachodzą uzasadnione wątpliwości co do bezstronności członka organu dyscyplinarnego, powinien on wyłączyć się od cyt. „rozpatrywania sprawy”). Wydanie zaskarżonej uchwały zakończyło rozpoznanie sprawy w postępowaniu dyscyplinarnym I instancji, w związku z czym Przewodniczący Komisji Wyróżnień i Dyscypliny Polskiego Związku Szachowego, który uczestniczył w jej wydaniu nie będzie już w tej sprawie dokonywał merytorycznych czynności, mogących mieć wpływ na treść rozstrzygnięcia, które już przecież zapadło. Czynności procesowe, jakie podejmował Przewodniczący, dla strony mają znaczenie jedynie do chwili wydania orzeczenia kończącego postępowanie. Oczywiście bezprzedmiotowym jest orzekanie o wyłączeniu Przewodniczącego Organu, który postępowanie w danej sprawie już zakończył, przy czym oczywistym jest także w świetle obowiązujących przepisów, że po wydaniu orzeczenia nie jest możliwe „otwarcie zamkniętej rozprawy na nowo”. Co najwyżej Organ dyscyplinarny I instancji po zapoznaniu się z odwołaniem, jeżeli uzna, że zasługuje ono na uwzględnienie, może – w trybie § 22 ust. 5 Regulaminu Dyscyplinarnego - wydać nowe orzeczenie (w I instancji), zawiadamiając o tym strony, ale taka sytuacja nie ma miejsca w niniejszej sprawie.

Podsumowując. Instytucja wyłączenia sędziego (członka organu dyscyplinarnego) ma służyć zagwarantowaniu stronie konstytucyjnego prawa do sądu (art. 45 Konstytucji RP w zw. z art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka). Jeżeli – teoretycznie – zachodzi sytuacja, w której wniosek o wyłączenie jest zasadny, wówczas uwzględnienie go realizuje opisany wyżej cel. Cel ten jednak znika, jeśli wyrok (orzeczenie) został już wydany, bowiem wyrok (orzeczenie) kończy sprawę w danej instancji, a sędzia (członek organu dyscyplinarnego) objęty wnioskiem nie będzie już w niej orzekał. Podobne stanowisko wyraził Sąd Najwyższy

w uzasadnieniach orzeczeń wydanych w sprawach oznaczonych sygn. akt II PK 267/11 (z 22 lutego 2012 r.) oraz I PKN 222/98 (z 1 lipca 1998 r.).

Bezzasadność wniosku o wyłączenie z udziału w postępowaniu Przewodniczącego Komisji Wyróżnień i Dyscypliny Polskiego Związku Szachowego w osobie R [REDACTED] K [REDACTED] czyni bezprzedmiotowymi wnioski dowodowe złożone dla poparcia tego wniosku w postaci skanów rozmów na portalu społecznościowym Facebook (załączniki nr 1, 2, 3, 5 Odwołania).

W związku z powyższym orzeczono jak na wstępie.

Pouczenie :

Orzeczenie organu dyscyplinarnego II instancji jest prawomocne (§ 27 Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego)

Warszawa, dnia 19 stycznia 2021 r.

ORZECZENIE nr 4

Organu Dyscyplinarnego II Instancji

Zarząd Polskiego Związku Szachowego w składzie :

1/ Radosław Jedynak - Przewodniczący,

2/ Artur Jakubiec

3/ Paweł Zaskalski

4/ Aleksander Sokólski

5/ Anna Mrozińska

6/ Łukasz Turlej

7/ Krzysztof Góra

8/ Kamila Kałużna

9/ Robert Siekanka wyłączył się z postępowania z powodu, iż orzekał w I instancji i przekazał swój głos Prezesowi PZSzach – Radosławowi Jedynakowi – załącznik nr 1

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2021 r. na posiedzeniu niejawnym za pośrednictwem internetu sprawy przeciwko zawodniczce MUKS "Gambit" Międzyrzec Podlaski P [REDACTED] W [REDACTED], obwinionej o to, że w dniu 16 sierpnia 2020 r. na zawodach rangi międzynarodowej w rundzie IV turnieju w Ustroniu w grupie OPEN FIDE A korzystała w trakcie partii z pomocy zewnętrznej lub dopingu elektronicznego, tj. o przewinienie dyscyplinarne z § 11 pkt. 1. f) Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego, prowadząc postępowanie na skutek Odwołania wniesionego przez przedstawiciela ustawowego Obwinionej od orzeczenia Komisji Wyróżnień i Dyscypliny Polskiego Związku Szachowego o nałożeniu kary dyscyplinarnej nr 1/10/2020 z dnia 06 października 2020 roku,

działając na podstawie § 26 ust. 2 Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego w związku z art. 45 „b” ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie postanawia :

8. oddalić jako bezzasadny zawarty w odwołaniu z daty 19.10.2020 r. wniosek o przeprowadzenie dowodu z dokumentu datowanego na 23 sierpnia 2020 r. stanowiącego Oświadczenie pochodzące od Pani H [REDAKTOWANE] G [REDAKTOWANE] (załącznik nr 7 Odwołania).

UZASADNIENIE

Zarząd Polskiego Związku Szachowego prowadzi jako Organ dyscyplinarny II instancji sprawę przeciwko zawodniczce MUKS "Gambit" Międzyrzec Podlaski P [REDAKTOWANE] W [REDAKTOWANE], obwinionej o to, że w dniu 16 sierpnia 2020 r. na zawodach rangi międzynarodowej w rundzie IV turnieju w Ustroniu w grupie OPEN FIDE A korzystała w trakcie partii z pomocy zewnętrznej lub dopingu elektronicznego, tj. o przewinienie dyscyplinarne z § 11 pkt. 1. f) Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego, w związku z Odwołaniem wniesionym przez przedstawiciela ustawowego Obwinionej od orzeczenia Komisji Wyróżnień i Dyscypliny Polskiego Związku Szachowego o nałożeniu kary dyscyplinarnej nr 1/10/2020 z dnia 06 października 2020 roku.

W treści odwołania, o którym mowa, został zawarty wniosek (załącznik nr 7 Odwołania) o przeprowadzenie dowodu z dokumentu datowanego na 23 sierpnia 2020 r. stanowiącego oświadczenie pochodzące od Pani H [REDAKTOWANE] G [REDAKTOWANE] (załącznik nr 7 Odwołania).

Organ Dyscyplinarny II Instancji zważył co następuje.

Wniosek jest oczywiście nieuzasadniony i to z kilku powodów.

Po pierwsze, nie uwzględnia, że stosownie do § 26 ust. 2 Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego w związku z art. 45 „b” ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie Organ dyscyplinarny II instancji rozpoznaje sprawę na podstawie materiału dowodowego zebranego w I instancji (ust. 1), natomiast w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się przeprowadzenie postępowania uzupełniającego przez organ dyscyplinarny II instancji (ust. 2). Taki uzasadniony wypadek zachodzi w niniejszej sprawie, z powodów niżej wskazanych. Obwiniona miała w trakcie postępowania realną możliwość wzięcia w nim czynnego udziału i złożenia w jego trakcie wyjaśnień. Okoliczność ta wynika nie tylko z treści postanowienia Organu I Instancji o wszczęciu postępowania, gdzie zawarto także wezwanie do złożenia przez samą zainteresowaną pisemnych wyjaśnień, ale także i z faktu, że ostatecznie w trakcie postępowania takie pismo z wyjaśnieniami zostało złożone. Już w jego treści wskazano m.in. na tę okoliczność, że obwiniona miała powoływać się względem sędziego turnieju na obecność świadka (babci H [REDACTED] G [REDACTED]) i prosić sędziego o to, żeby czynność ew. przeszukania odbyła się w jej obecności. Mowa zatem o środku dowodowym (zeznaniu świadka), jaki stronie obwinionej był wiadomy od samego początku postępowania. Nic nie stało na przeszkodzie, żeby w poczet materiału dowodowego sprawy włączyć zeznanie (oświadczenie) świadka, o którym mowa. Realizacja obowiązku stron wymaga odpowiedniej aktywności w postępowaniu dowodowym, która powinna mieć miejsce przed organem pierwszej instancji. Z powodów tylko sobie wiadomych obwiniona i osoby reprezentujące jej prawa tego nie uczyniły.

Po drugie i najważniejsze. Zgodnie z dyrektywami rządzącymi postępowaniem Organ przeprowadza dowody (i to z urzędu, jak i na wniosek stron) oceniając ich istotność dla ustaleń prawidłowego stanu faktycznego. Powyższe oznacza, że dowód istotny to taki, który zmierza do ustalenia istotnej dla wyrokowania okoliczności – a takimi niewątpliwie są treści wypełniające znamiona czynu zarzucanego, a następnie przypisanego. Organ jest zatem zobowiązany do przeprowadzenia dowodu wówczas, gdy może on mieć znaczenie dla realizacji prawdy materialnej (wyrok SN z 03.01.1975 r., I KR 158/74, OSNKW 1975/5, poz. 57), bowiem nie każdy dowód zgłoszony przez strony Organ ma obowiązek przeprowadzić. Patrząc przez pryzmat tychże reguł należy wskazać, że świadek, o którym mowa, nie był bezpośrednim obserwatorem (uczestnikiem) inkryminowanego zdarzenia (*testis ex visu*), a jedynie świadkiem ze słyszenia (*testis ex auditu*). Z treści oświadczenia świadka wprost wynika, że obwiniona przysłała do niej dnia 16 sierpnia 2020 r. po zakończeniu czwartej rundy oraz cyt. „po dłuższej jej (obwinionej – przyp. PZSZach) nieobecności”. Świadek ten nie może

więc mieć bezpośredniej (naocznej) wiedzy odnośnie okoliczności faktycznych, jakie legły u podstaw oceny, że doszło do popełnienia przez obwinioną przewinienia dyscyplinarnego z § 11 pkt. 1. f) Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego, tj. okoliczności polegających na tym, że obwiniona m.in. :

3. skłamała Sędziom: IA (International Arbiter – najwyższa sędziowska klasa międzynarodowa) J [REDACTED] P [REDACTED] w obecności Sędziego IA M [REDACTED] W [REDACTED] i Prezesa Śląskiego Związku Szachowego Pana A [REDACTED] M [REDACTED] – odnośnie posiadanych urządzeń elektronicznych,
4. przyznała się, że posiada drugi telefon, przyznając ten fakt dwukrotnie, co potwierdzają oświadczenia świadków: IA J [REDACTED] P [REDACTED], IA P [REDACTED] B [REDACTED], J [REDACTED] F [REDACTED],
5. odmówiła okazania torebki, co potwierdzają zeznania świadków: IA M [REDACTED] W [REDACTED], J [REDACTED] F [REDACTED], Prezes Śląskiego Związku Szachowego – Pan A [REDACTED] M [REDACTED],
6. usiłowała opuścić salę gry, co potwierdzają zeznania świadków: IA M [REDACTED] W [REDACTED], J [REDACTED] F [REDACTED],
7. usiłowała ukryć telefon na sali gry, co potwierdza oświadczenie świadka Pani A [REDACTED] K [REDACTED],

a nawiasem mówiąc z treści oświadczenia świadka nie wynikają żadne twierdzenia, które okoliczności te w jakikolwiek sposób podważały. Z kolei relacje świadka odnośnie tego, jak przebiegały wydarzenia później, to jest już po tym, jak obwiniona przyszła do świadka z informacją, że została wykluczona z turnieju (przebieg późniejszej rozmowy z sędziami) nie mogą mieć żadnego wpływu na ocenę, czy obwiniona popełniła zarzucany jej czyn czy też nie. Wartość poznawcza zeznań świadka H [REDACTED] G [REDACTED] jest więc z punktu widzenia przedmiotu postępowania w zasadzie żadna, albowiem nie odnosi się do okoliczności związanych z czynem, za który obwiniona została ukarana zaskarżoną uchwałą, a relacjonuje wydarzenia późniejsze.

Po trzecie. Na marginesie nie sposób nie zauważyć, że wynikające z treści omawianego dokumentu (oświadczenia) stwierdzenia świadka są wyraźnie intencjonalne i nakierowane na uzyskanie efektu w postaci „wzmocnienia” sytuacji procesowej obwinionej. Świadek w swoim oświadczeniu wyraźnie stwierdza, że udając się w celu – jak to określono - „*wyjaśnienia*

sytuacji z sędziami” niejako na samym początku miała zadać pytanie dlaczego obwiniona nie została przeszukana w celu cyt. „potwierdzenia tych bezpodstawnych oskarżeń”. Świadek udając się zatem z obwinioną do sędziego turnieju z góry zatem założył, że zarzuty, jakie stawiane są obwinionej, mają charakter zdaniem świadka zarzutów „bezpodstawnych”. Dalej. Świadek posunął się nawet do stawiania zarzutów pod adresem organizatorów turnieju wskazując, że „nie dano P[REDAKTOR] prawa do obrony”, o czym świadek przecież nie mógł wiedzieć, skoro go przy całej sytuacji nie było i znał ją co najwyżej z relacji obwinionej, która zgodnie z zasadami doświadczenia życiowego byłaby zainteresowana przedstawieniem wersji wypadków korzystnej dla siebie. Wreszcie jakkolwiek by to nie brzmiało twierdzenia świadka pozostają w sprzeczności z wyjaśnieniami samej obwinionej. Świadek niejako za pewnik przyjmuje, że obwiniona nie miała możliwości wezwania opiekuna – por. stwierdzenia cyt. „Spytałam też dlaczego P[REDAKTOR] nie dostała możliwości kontaktu ze mną aby mieć swojego świadka i poddać się kontroli w mojej obecności. Pytanie to sędziowie zignorowali i przemilczeli”, „Nie dano P[REDAKTOR] prawa do (...) wezwania opiekuna”. Tymczasem w treści wyjaśnień złożonych w trakcie postępowania zawarte zostało oświadczenie obwinionej, że po tym, jak sędzia główny miał jej podniesionym głosem powiedzieć „jak to najpierw nie miałaś żadnego urzędnika teraz masz dwa” obwiniona miała odpowiedzieć, że cyt. „nie będziemy czekać na wezwanie babci i powiedziałam aby kontrola odbyła się bez obecności mojego opiekuna oraz, że nie mam nic do ukrycia” (por. str. 2 akapit drugi i trzeci pisma obwinionej). Świadek twierdzi także, że sędziowie mieli „przemilczeć i zignorować” pytanie świadka o to, dlaczego „P[REDAKTOR] nie dostała możliwości kontaktu ze mną aby mieć swojego świadka i poddać się kontroli w mojej obecności”, podczas gdy wersja wydarzeń przedstawiona przez obwinioną w w/w piśmie jest taka, że takie pytanie faktycznie padło, ale w odpowiedzi cyt. „sędzia M[REDAKTOR] W[REDAKTOR] powiedział, że ja się przyznałam (słyszała to babcia) i dla niego to już wystarczy i sprawa jest zakończona” (por. str. 2 akapit drugi i trzeci pisma obwinionej).

W związku z powyższym orzeczono jak na wstępie.

Pouczenie : Orzeczenie organu dyscyplinarnego II instancji jest prawomocne (§ 27 Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego)

Warszawa, dnia 19 stycznia 2021 r.

ORZECZENIE nr 5

Organu Dyscyplinarnego II Instancji

Zarząd Polskiego Związku Szachowego w składzie :

1/ Radosław Jedynak - Przewodniczący,

2/ Artur Jakubiec

3/ Paweł Zaskalski

4/ Aleksander Sokólski

5/ Anna Mrozińska

6/ Łukasz Turlej

7/ Krzysztof Góra

8/ Kamila Kałużna

9/ Robert Siekanka wyłączył się z postępowania z powodu, iż orzekał w I instancji i przekazał swój głos Prezesowi PZSzach – Radosławowi Jedynakowi – załącznik nr 1

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia na posiedzeniu niejawnym i za pośrednictwem internetu sprawy przeciwko zawodniczce MUKS "Gambit" Międzyrzec Podlaski P██████ W██████, obwinionej o to, że w dniu 16 sierpnia 2020 r. na zawodach rangi międzynarodowej w rundzie IV turnieju w Ustroniu w grupie OPEN FIDE A korzystała w trakcie partii z pomocy zewnętrznej lub dopingu elektronicznego, tj. o przewinienie dyscyplinarne z § 11 pkt. 1. f) Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego, prowadząc postępowanie na skutek Odwołania wniesionego przez przedstawiciela ustawowego Obwinionej od orzeczenia Komisji Wyróżnień i Dyscypliny Polskiego Związku Szachowego o nałożeniu kary dyscyplinarnej nr 1/10/2020 z dnia 06 października 2020 roku,

działając na podstawie § 26 ust. 2 Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego w związku z art. 45 „b” ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie postanawia :

1. pozostawić bez biegu pismo pochodzące od następującego podmiotu : KANCELARIA EKSPERTÓW PRAWA KARNEGO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Lublinie (nr wpisu w KRS 0000742216, nr NIP 7123373015, nr REGON 38088948200000), w której imieniu działa P████ Dz████ jako cyt. „Właściciel”.

UZASADNIENIE

Zarząd Polskiego Związku Szachowego prowadzi jako Organ dyscyplinarny II instancji sprawę przeciwko zawodniczce MUKS "Gambit" Międzyrzec Podlaski P████ W████, obwinionej o to, że w dniu 16 sierpnia 2020 r. na zawodach rangi międzynarodowej i centralnej w rundzie IV turnieju w Ustroniu w grupie OPEN FIDE A korzystała w trakcie partii z pomocy zewnętrznej lub dopingu elektronicznego, tj. o przewinienie dyscyplinarne z § 11 pkt. 1. f) Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego, w związku z Odwołaniem wniesionym przez przedstawiciela ustawowego Obwinionej od orzeczenia Komisji Wyróżnień i Dyscypliny Polskiego Związku Szachowego o nałożeniu kary dyscyplinarnej nr 1/10/2020 z dnia 06 października 2020 roku.

W trakcie tego postępowania do Organu II Instancji dnia 10 grudnia 2021 r. wpłynęło pismo jw.

Organ Dyscyplinarny II Instancji zważył co następuje.

Po pierwsze. Pismo pochodzi od podmiotu nie posiadającego zdolności (legitymacji) do występowania w niniejszym postępowaniu, tj. ani samej strony, ani też od podmiotu uprawnionego do działania w imieniu strony. Stosownie bowiem do § 15 ust. 3 Regulaminu

Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego Obwiniony może mieć obrońcę, którym może być „*tylko osoba fizyczna*”. Tymczasem przedmiotowe pismo pochodzi od podmiotu, który takiego statusu nie posiada. Niezależnie osoba podpisana pod tym pismem, tj. P [REDAKTOWANO] Dz [REDAKTOWANO] jako cyt. „Właściciel”, nie została w trakcie postępowania dopuszczona do udziału w nim w charakterze obrońcy obwinionej.

Po drugie. Zupełnie niezależnie pismo to zawiera wnioski dowodowe, które na obecnym etapie postępowania nie mogą być uwzględnione. Stosownie bowiem do § 26 ust. 2 Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego w związku z art. 45 „b” ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie Organ dyscyplinarny II instancji rozpoznaje sprawę na podstawie materiału dowodowego zebranego w I instancji (ust. 1), natomiast dopuszcza się przeprowadzenie postępowania uzupełniającego przez organ dyscyplinarny II instancji, ale tylko „*w uzasadnionych przypadkach*” (ust. 2). Taki uzasadniony wypadek nie zachodzi w niniejszej sprawie. Abstrahując od kwestii związanej z legitymacją procesową, czy też w zasadzie jej brakiem, podmiotu, od którego pochodzi to pismo, kluczowy dla oceny tej kwestii jest fakt, że pismo to zostało wniesione już po upływie terminu do wniesienia odwołania. Regulamin Dyscyplinarny jasno wskazuje, że odwołanie wnosi się na piśmie za pośrednictwem organu, który wydał orzeczenie w terminie 14 dni (§ 22 ust. 2), który to termin 14 dni określono także jasno jako tzw. termin zawity. Istotą zaś terminów zawitych jest to, że czynność podjęta po upływie tego terminu jest bezskuteczna albo jego niedotrzymanie skutkuje niemożnością dokonania tej czynności po tym terminie. Organ Dyscyplinarny II Instancji na zasadzie analogii odwołuje się do orzecznictwa utrwalonego na gruncie procedury karnej, gdzie wskazuje się, że ewentualne „uzupełnienie” apelacji po upływie terminu do jej wniesienia, nie wywołuje żadnych skutków prawnych z uwagi na zawity charakter tego terminu. Strona nie może zatem np. rozszerzyć zakresu zaskarżenia lub podnieść nowych zarzutów lub wniosków po przekroczeniu 14 - dniowego terminu, chyba że termin zostanie przywrócony. Przyzwolenie na uzupełnienie przez stronę apelacji w postaci rozszerzenia zakresu zaskarżenia i podniesienia nowych zarzutów po upływie terminu zawitego zakreślonego przepisami, byłoby swoistym przedłużeniem terminu do jej wniesienia (zob. post SN z 10 grudnia 2003 r., V KK 195/03, OSNKW 2004, Nr 3, poz. 25; zob. też wyrok SA w Krakowie z dnia 10 listopada 2004 r., II AKa 225/04).

Po trzecie. Znowu zupełnie niezależnie od innych kwestii natury formalnej wnioskowany (pkt 2 pisma jw.) wniosek o dokonanie badania obwinionej i świadka K [REDAKTOWANE] D [REDAKTOWANE] przez biegłego, przy zastosowaniu środków technicznych mających na celu kontrolę nieświadomych reakcji organizmu, jest nieuzasadniony merytorycznie. Jak zostało to wyjaśnione w ugruntowanym w tym zakresie orzecznictwie sądowym (por. w szczególności wyrok SA w Krakowie z dnia 26 04 2005 r., sygn. akt II Aka 264/04, opubl. KZS nr 5/2005 poz. 43 oraz wyrok SA w Krakowie z dnia 19 08 1999 r., sygn. akt II AKa 147/99, opubl. Palestra nr 2-3/2000 poz. 251 z glosą aprobującą J. Widackiego) dowód z badania wariograficznego ma wartość poznawczą jedynie w początkowej fazie postępowania, a traci wartość wraz z upływem czasu oraz wraz z ilością czynności procesowych wykonanych z udziałem badanego, w związku z czym opinia z badania wariograficznego winna być wykonana jak najszybciej (ocenia się, że do kilkudziesięciu godzin od zatrzymania lub ujawnienia zdarzenia), a inaczej traci swój walor procesowy. Przekładając postulat powyższy na grunt stanu faktycznego niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż od zaistnienia inkryminowanego zdarzenia upłynęło prawie pół roku, a w toku prowadzonego następnie postępowania dyscyplinarnego przeprowadzono szereg czynności, także z udziałem obwinionej, która m.in. złożyła obszernie wyjaśnienia na piśmie. Posiadana na obecnym etapie postępowania szeroka wiedza obwinionej, a także jej emocjonalne nastawienie – jako osoby jej zdaniem fałszywie oskarżonej o sprawstwo tegoż czynu – do przedmiotowej sprawy, będzie miało z całą pewnością wpływ na zapis jej reakcji emocjonalnych przez wariograf i może spowodować całkowitą deformację wyników badania. Niezależnie, znowu odwołując się do dorobku judykatury na gruncie procedury karnej, ustawodawca dopuszcza co prawda możliwość posłużenia się poligrafem (wariografem), jednakże wyłącznie w celu określonym w art. 192 a § 1 k.p.k., a więc dla „*ograniczenia kręgu osób podejrzanych lub dla ustalenia wartości dowodowej ujawnionych śladów*”, bowiem przepis art. 171 § 5 pkt 2 k.p.k. zakazuje posługiwania się tego rodzaju środkami technicznymi w związku z przesłuchaniem, a uzyskane w ten sposób, tj. uzyskane z wykorzystaniem „*środków technicznych wpływających na procesy psychiczne osoby przesłuchiwanej albo mających na celu kontrolę nieświadomych reakcji jej organizmu w związku z przesłuchaniem*” informacje nie mogą stanowić dowodu (art. 171 § 7 k.p.k.). Znowu niezależnie jak zostało to jednak wyjaśnione w orzecznictwie sądowym (por. motywy wyroku SA w Poznaniu z dnia 02 12 1993 r., sygn. akt II AKr 268/93, opubl. OSA nr 5/1994 poz. 31 z glosą aprobującą J. Wójcikiewicza opubl. Palestra nr 1-2/1995 poz. 239) przeprowadzenie dowodu z badania oskarżonego (obwinionego) wariografem „*dla oceny wiarygodności jego wyjaśnień*” jest absolutnie niedopuszczalne, skoro – stosownie do treści

art. 7 k.p.k., który gwarantuje sądowi swobodną ocenę dowodów – wynika, że sąd (organ) orzeka na podstawie przeprowadzonych dowodów, wskazujących na istnienie konkretnych faktów, pozwalających jednocześnie na wysnucie z nich wewnętrznego przekonania sądu o winie lub niewinności oskarżonego. Owego przekonania sędziowskiego – jako aktu intelektu i woli – wysuniętego z przeprowadzonych dowodów, w ramach swobodnej ich oceny, nie można krępować wynikami określonych badań, które niewątpliwie ograniczałyby swobodną ocenę dowodów. Dla analizy, czy wyjaśnienia oskarżonej (zawarte w poszczególnych protokołach przesłuchań) odpowiadają prawdzie, badanie takie jest więc niedopuszczalne. Po pierwsze dlatego, że – jak wskazano wyżej – niezbywalną prerogatywą sądu jest dokonywanie ocen w tym przedmiocie i nie może zastąpić go w tej roli jakikolwiek biegły, w tym i biegły psycholog. Po drugie dlatego, że aby ewentualnie móc obserwować reakcję oskarżonej na treść poszczególnych protokołów, należałoby jej podczas badania ujawniać treść tych protokołów i wzywać do ustosunkowania się do ich treści. Tego typu badanie nosiłoby zaś już ewidentny charakter przesłuchania i jako takie musiałyby być przeprowadzane przez organ procesowy (co najwyżej z pomocą „techniczną” biegłego), ale co najistotniejsze – jak wskazano – objęte jest zakazem stosowania środków „mających na celu kontrolę nieświadomych reakcji organizmu w związku z przesłuchaniem” (obecny art. 171 § 5 pkt 2 in fine k.p.k., uprzednio art. 171 § 4 pkt 2 in fine k.p.k.), i to niezależnie od ewentualnej zgody oskarżonego (obwinionego) na ich użycie.

W związku z powyższym orzeczono jak na wstępie.

Pouczenie :

Orzeczenie organu dyscyplinarnego II instancji jest prawomocne (§ 27 Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego)

Warszawa, dnia 19 stycznia 2021 r.

ORZECZENIE nr 6
Organu Dyscyplinarnego II Instancji

Zarząd Polskiego Związku Szachowego w składzie :

1/ Radosław Jedynak - Przewodniczący,

2/ Artur Jakubiec

3/ Paweł Zaskalski

4/ Aleksander Sokólski

5/ Anna Mrozińska

6/ Łukasz Turlej

7/ Krzysztof Góra

8/ Kamila Kałużna

9/ Robert Siekanka wyłączył się z postępowania z powodu, iż orzekał w I instancji i przekazał swój głos Prezesowi PZSzach – Radosławowi Jedynakowi – załącznik nr 1

po rozpoznaniu w dniu 16 stycznia 2021 r. na posiedzeniu niejawnym za pośrednictwem internetu sprawy przeciwko zawodniczce MUKS "Gambit" Międzyrzec Podlaski P██████ W██████, obwinionej o to, że w dniu 16 sierpnia 2020 r. na zawodach rangi międzynarodowej w rundzie IV turnieju w Ustroniu w grupie OPEN FIDE A korzystała w trakcie partii z pomocy zewnętrznej lub dopingu elektronicznego, tj. o przewinienie dyscyplinarne z § 11 pkt. 1. f) Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego, prowadząc postępowanie na skutek Odwołania wniesionego przez przedstawiciela ustawowego Obwinionej od orzeczenia Komisji Wyróżnień i Dyscypliny Polskiego Związku Szachowego o nałożeniu kary dyscyplinarnej nr 1/10/2020 z dnia 06 października 2020 roku,

działając na podstawie § 26 ust. 2 Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego w związku z art. 45 „b” ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie stwierdza, że

odmówienie okazania torebki sędziemu głównemu w obecności świadków (IA – M██████ W██████, Prezes Śląskiego Związku Szachowego – Pan A██████ M██████, J██████ F██████) jest bezpośrednim i niezwykle poważnym naruszeniem przepisów gry. Zgodnie z „Przepisami gry Międzynarodowej Federacji Szachowej”, obowiązującymi od dnia 1 stycznia 2018, tł. A██████ F██████, sędzia ma prawo dokonać kontroli osobistej, a w

szczegółności po prostu przeszukać zawodnika. Traktuje o tym punkt 13.3.3. Zastrzega się, że powinna to być osoba tej samej płci, w tym wypadku była to Pani J [REDACTED] F [REDACTED]. Jednocześnie należy stwierdzić, że Pani P [REDACTED] W [REDACTED] została poproszona o okazanie samej torebki, a nie o szczegółową rewizję osobistą, a mimo to i tak odmówiła.

Traktuje o tym punkt 11.3.3.

Arbiter może zażądać, żeby zawodnik pozwolił sprawdzić swoje ubranie, teczkę lub inne przedmioty oraz zgodził się na przeprowadzenie kontroli osobistej, co powinno być dokonane dyskretnie z zachowaniem prywatności. Wzmiankowanej inspekcji może dokonać osoba tej samej płci co zawodnik, którą może być arbiter lub upoważniona przez niego osoba. Jeżeli zawodnik odmówi współpracy w tej kwestii, to arbiter powinien podjąć działania w zgodzie z art. 12.9.

W przedstawionej sytuacji sędzia [REDACTED] W [REDACTED] uznał, że P [REDACTED] W [REDACTED] „odmówiła współpracy” i podjął działania w zgodzie z art. 12.9 (12.9.9.) i zdyskwalifikował ją z turnieju.

12.9. Sędzia ma do dyspozycji następujące kary:

12.9.1. formalne ostrzeżenie,

12.9.2. zwiększenie przeciwnikowi czasu do namysłu,

12.9.3. zmniejszenie czasu do namysłu zawodnikowi, który zachował się nagannie,

12.9.4. zwiększenie wyniku punktowego przeciwnika do maksymalnego rezultatu możliwego do uzyskania w danej partii,

12.9.5. zmniejszenie wyniku punktowego w partii niewłaściwie zachowującemu się zawodnikowi,

12.9.6. orzeczenie przegranej zawodnika, zachowującego się nagannie (sędzia decyduje też o wyniku jego przeciwnika),

12.9.7. nałożenie kary pieniężnej ogłoszonej z wyprzedzeniem,

12.9.8. usunięcie zawodnika z jednej lub kilku rund,

12.9.9. usunięcie zawodnika z turnieju.

Należy zauważyć, że sędzia M [REDACTED] W [REDACTED] zastosował najsurowszą karę wobec P [REDACTED] W [REDACTED] z uwagi na brak jakiegokolwiek chęci współpracy z arbitrami, zmienianie wersji wydarzeń, próbę opuszczenia sali gry. W praktyce tego typu zachowania są zawsze spowodowane chęcią ukrycia metody oszustwa.

Zarząd PZSzach na początku roku 2020 przyjął zasadę „zero tolerancji” dla posiadania telefonów komórkowych w toalecie. Stało się tak w wyniku kilku skandali, które wstrząsnęły światowymi szachami. Niechlubni „bohaterowie” tych wydarzeń zostali skazani na wieloletnie dyskwalifikacje i odebranie nadawanych normalnie dożywotnio tytułów. Najbardziej znanym przypadkiem jest czeski arcymistrz I [REDACTED] R [REDACTED], który został nakryty na korzystaniu telefonu komórkowego w toalecie, gdy jego rywale zorientowawszy się w sprawie sfotografowali go z sąsiedniej kabiny. Kara dyscyplinarna wyniosła 6 lat dyskwalifikacji i odebranie tytułu arcymistrza.

Gdyby Komisje PZSzach i Międzynarodowej Federacji Szachowej zezwalały na takie zachowania, tj. wchodzenie do ubikacji z telefonem komórkowym, nie przeszukiwały graczy, bądź pozostawałyby obojętne wobec osób, które odmówią poddania się kontroli antydopingowej (tu: przeszukania torebki) to gra w szachy w bardzo szybkim czasie straciłaby wszelki sens z uwagi na możliwość bardzo łatwego i bezkarnego stosowania dopingu elektronicznego.

Zarząd PZSzach zwraca uwagę na to, że w dzisiejszych czasach programy szachowe zainstalowane nawet w tak małym urządzeniu jak telefon komórkowy grają znacznie lepiej niż mistrz świata i z łatwością pokonają wszelkich przeciwników na krajowym poziomie.

W związku z tym nie może być mowy o akceptowaniu takich zachowań, jak Pani P [REDACTED] W [REDACTED] w trakcie turnieju w Ustroniu.

Pouczenie :

Orzeczenie organu dyscyplinarnego II instancji jest prawomocne (§ 27 Regulaminu Dyscyplinarnego Polskiego Związku Szachowego)

/-/

Radosław Jedynak
Przewodniczący